

Zumkehr Ecologisch Adviesbureau. P.J.Zumkehr, Oude Terpweg 3, 8891 GE Midsland – Terschelling;
Tel. 0562 – 449196, Mob. 06.50.816.092. E-mail: admin@pzumkehr.nl

---

ADDENDUM

Aanvulling op de Voortoets voor de bouw van een schapenstal met woning te Formerum Zuid, Terschelling.

Midsland, 27 november 2017

In de voortoets voor de bouw van een schapenstal met woning te Formerum Zuid, Terschelling (*Zumkehr*, 2017) zijn twee aspecten onvoldoende uitgewerkt. Het betreft de relatie met de Boswet als onderdeel van de Wet Natuurbescherming en de compensatie voor het verlies aan oppervlak van het Natuur Netwerk Nederland, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur. In dit addendum worden beide aspecten nader uitgewerkt. Het addendum dient als aanvulling op het rapport te worden beschouwd.

Wet Natuurbescherming/Boswet.

De Boswet was tot voorkort een zelfstandige wet, maar is per 1 januari 2017 onderdeel geworden van de Wet Natuurbescherming. Inhoudelijk is er aan de wet weinig veranderd. Nog steeds geldt de verplichting boskap als onderdeel van blijvende veranderingen in de ruimtelijke ordening van een gebied te compenseren door herplant elders.

Met betrekking tot het bosje, dat deel uitmaakt van het plangebied voor de bouw van de schapenstal te Formerum, Terschelling, is door de Gemeente Terschelling de vraag gesteld of het kappen van bomen in dit bosje tot een verplichting tot herplant kan leiden.

Het betreffende bosje is ontstaan binnen een terrein dat tot voor kort als erfgebied van de aangrenzende woonboerderij *De Sedsies* is gerekend. Op dit terrein is door verwaarlozing het bosje spontaan tot ontwikkeling gekomen. Er zijn slechts enkele bomen door een vorige eigenaar doelbewust aangeplant, dit ter verfraaiing van het erf. Er is dus geen sprake van een aangeplant bos. Mede om deze reden is het terreindeel in het vigerende bestemmingsplan ook niet als bos bestemd. Binnen het hier voorliggende plan maakt het bosje geen deel meer uit van het erfgebied van De Sedsies. De Provincie Fryslân is van mening dat de Wet Natuurbescherming aangaande de bescherming van bosopstanden van toepassing is. Het omzetten van een deel van het bosje naar opslagruimte heeft tot gevolg dat een oppervlak van 500 m² van het bestaande bos verloren gaat. Dit verlies dient te worden gecompenseerd door herplant elders.

De aan de bouwplannen gekoppelde herinrichting van het bosje houdt in dat het centrale deel van het bosje wordt verwijderd, en wordt gewijzigd in opslagruimte t.b.v. de schapenstal. De buitenranden van het bosje blijven in stand, en versterkt tot een brede boomwal, die dichter zal zijn dan de huidige vegetatie van de buitenrand. Daarnaast wordt de boomwal in zuidelijke richting doorgetrokken om de nieuwe stal beter landschappelijk in te passen. Deze nieuwe boomwal heeft een lengte van 50 meter en een breedte van 10

meter. Daarmee wordt evenveel oppervlak aan bomen bijgeplant als er door de herinrichting van het bosje verdwijnt. Er wordt derhalve aan de herplantplicht voldaan.

Zie voor een overzichtskaart het oorspronkelijke rapport.

Compensatie Ecologische Hoofdstructuur.

In de voortoets wordt aangegeven dat door de bouw van de schapenstal een zeker oppervlak van de EHS (thans NNN) verloren gaat. Het gaat dan om het perceeldeel dat door de bouw van de schapenstal met woning bebouwd wordt en geen onderdeel van de EHS meer kan zijn. In de huidige situatie betreft het agrarisch grasland met nauwelijks natuurwaarden. Het verlies is beperkt tot een oppervlak van 5000 m².

De Verordening Romte van de Provincie Fryslân stelt het volgende: Een ruimtelijk plan dat nieuwe activiteiten en ontwikkelingen mogelijk maakt nabij het NNN, die leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden daarvan kan doorgang vinden mits er geen reële alternatieven voor de beoogde ontwikkeling zijn, schade door mitigerende maatregelen zoveel als redelijkerwijs mogelijk is wordt beperkt en resterende schade wordt gecompenseerd door het treffen van zodanige maatregelen dat geen netto verlies optreedt van wezenlijke kenmerken en waarden in termen van kwaliteit en samenhang van de ecologische hoofdstructuur.

Voorop gesteld moet worden dat de bouw van de schapenstal op de locatie niet leidt tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het landschap ter plaatse. De bouw van de stal geschiedt aan de rand van het dorp, grenzend aan bestaande bebouwing, en op een terrein waar geen bijzondere natuurwaarden aanwezig zijn; een terrein dat ook niet geschikt is voor het ontwikkelen van relevante natuurwaarden in de toekomst, bij toegepast beheer.

De vraag op welke wijze het verlies aan oppervlak moet worden gecompenseerd is in het rapport niet beantwoord. Wezenlijk is het van belang een oppervlak vergelijkbaar terrein aan de EHS toe te voegen, terrein dat nu niet tot de EHS behoort. Deze compensatie in oppervlak dient binnen de gemeente Terschelling te geschieden. Echter omdat op Terschelling geen terreinen beschikbaar zijn, die niet al tot de EHS behoren, maakt de Verordening Romte het mogelijk het oppervlakverlies op andere wijze te compenseren. In eerste instantie wordt dan gedacht aan compensatie in kwaliteit, bijvoorbeeld door ergens in de omgeving maatregelen te nemen die een blijvende en belangrijke bijdrage zijn aan de verbetering van de natuurwaarden ervan. Ten tweede kan ook worden gekozen voor financiële compensatie, door het storten van een bedrag in een groenfonds.

De initiatiefnemer heeft aangegeven dat compensatie in kwaliteit mogelijk is op een graslandperceel, dat elders in de Terschellinger polder in zijn bezit is. Het perceel ligt in het westelijke deel van de Terschellinger polder in de omgeving van het buurtschap Hee. Het gaat hier om het perceel met sectienummer H2859, met een oppervlak van 1,2465 ha. Dit perceel ligt ten westen van Hee tussen de Hoofdweg en de Waddendijk. In de huidige situatie bestaat de vegetatie uit een soortenarme raaigrasweide. Het maakt deel uit van een uitgebreid complex van percelen waarop, door intensivering van de landbouw, natuurwaarden nagenoeg verloren zijn gegaan. Bij de waddendijk grenst het perceel echter aan waardevol broedgebied voor weidevogels met een invloed van zoute kwel. Door gericht beheer en extensivering van het agrarisch gebruik is het mogelijk op dit perceel een kwaliteitsverbetering te verkrijgen waarbij de vegetatie soortenrijker wordt en het perceel aantrekkelijk wordt als broedgebied voor weidevogels. Bij gericht beheer wordt gedacht aan uitstel van het maaien tot half juni, om de weidevogels te kans te geven de nesten uit te broeden en de jongen groot te brengen. Daarnaast wordt de voedselrijkdom van de bodem geleidelijk verminderd door een lagere mate van bemesting. De eentonige vegetatie van Engels raaigras kan dan worden omgevormd tot een bloemrijke, meer soortenrijke natuurlijke graslandvegetatie. Het agrarisch gebruik van het perceel door beweiding met schapen wordt na het maaien van de eerste snee in juni op extensieve wijze ter hand genomen.

De compensatie in kwaliteit geschiedt op een perceel van ruim 1,2 hectare groot, derhalve over een veel groter oppervlak dan door de bouw van de schapenstal in Formerum aan EHS-terrein verloren gaat. Daarbij ligt het perceel nabij Hee gunstig, doordat het nergens in de buurt ligt van bebouwing. De open ruimte van het poldergebied zorgt er voor dat kwaliteitsverbetering door gericht weidevogelbeheer hier kansrijk is. De mate van kwaliteitsverbetering is hier dermate groot, dat wordt voldoende tegemoet wordt gekomen aan de compensatie-eis in kwalitatieve zin. Financiële compensatie voor het oppervlak verlies in Formerum is dan niet nodig.

Kaart 1: Ligging van het perceel H2859 bij Hee op Terschelling (binnen rood kader).

Kaart 2: Het perceel H2859, Hee Terschelling (binnen rode lijn).

Literatuur.

Zumkehr, P.J., 2017. Een ecologische beoordeling van het plan voor de bouw van een schapenstal met woning te Formerum Zuid, Terschelling. Zumkehr Ecologisch Adviesbureau, Midsland Terschelling, Maart 2017.